

Příliš hlučná privatizace

05.listopadu 2004 Petr Tluchoř

Začalo to úplně nevinně. Jeden poslanec ČSSD nechal rozdat ve sněmovně svůj návrh, kterým vpašoval do zákona o omezení hluku (!) paragraf, jenž má krajům zakázat převod nemocnic na akciové společnosti. Nebudu se zde zabývat ústavností takového bezprecedentního prolomení práv vlastníka. Pokusím se zamyslet nad věcnou podstatou problému.

Socialistická vláda předala na počátku loňského roku krajům zadlužené nemocnice, povětšinou v zoufalém stavu. Kraje musí tuto situaci řešit a socialisté jim jen házejí klacky pod nohy. Takový postoj komplikuje řešení a prodlužuje období, kdy ředitel nemocnice nemá žádnou, nebo jen minimální odpovědnost za výsledek své práce, což je pro něj jistě dobře, ale pro systém, kraj a pacienty je to katastrofa.

ČSSD s oblibou prezentuje převod nemocnic na akciové společnosti jako privatizaci, a záměrně tak mate veřejnost. To jsou dvě naprosto odlišné záležitosti. Při privatizaci přechází majetek na jiného vlastníka, například ze státu či kraje na soukromníka, zatímco přechod příspěvkové organizace na akciovou společnost znamená pouze změnu právní formy podniku, vlastník zůstává stejný. Transformace nemocnic z příspěvkové organizace na akciové společnosti má celou řadu předností. Akciová společnost je ustálenou právní formou s jasně definovanými parametry, orgány a zodpovědností. Každá nemocnice by získala přehledné řídicí orgány s jasnou odpovědností. Musela by vést standardní účetnictví s povinností vnitřní kontroly a externího auditu.

Podle ČSSD je zisk ve zdravotnictví nemorální. Ministryně zdravotnictví prohlásila, že se nemůže smířit s tím, že „bude někdo ležet v obchodní společnosti, kde se vlastně bude obchodovat s jeho zdravím a jeho životem“. Nelze se nezeptat, jak se smíruje s návštěvou u svého obvodního lékaře či zubaře. Ti zcela nepochybně poskytují jako soukromé subjekty kvalitní zdravotní péči. Zisku dosahují téměř všechny subjekty zúčastněné ve zdravotnictví. Zisk je pro ně hybnou silou, která je nutí k co nejlepším službám pacientům. Opravdu je něco špatného na tom, když nemocnice dobře pečují o své pacienty-klienty, dobře hospodaří, vytváří zisk a ten investuje například do obnovy přístrojového vybavení?

Co bude dalším krokem, když socialisté stále hlasitěji křičí, že nechtějí trh, konkurenci a zisk ve zdravotnictví? Dočkáme se toho, že například do návrhu zákona o evidenci psů vpašují paragraf o znárodnění privátních ambulancí obvodních lékařů? Nebo se v zákoně o registrovaném partnerství objeví vyvlastnění lékáren? Pak už by mohly být na řadě obchody s potravinami a výstřel z nějaké velké lodě.